

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VI./2016
Senát III

Nález:

spisová značka	III. ÚS 267/2014
populárny názov	Hodnotenie dôkazov v trestnom konaní
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	19.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 127 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Znalecký posudok je dôkazný prostriedok, ktorý je objektom hodnotenia zo strany konajúceho orgánu tak, ako aj iné dôkazné prostriedky. Podáva síce odpoveď na odbornú otázku, ktorú si konajúci orgán verejnej moci objektívne nie je schopný zodpovedať, no hodnotenie informácie z neho plynúcej je už úlohou konajúceho orgánu verejnej moci. Fakt, že zo znaleckého posudku vyplýva aj poznatok, ktorého nadobudnutie nebolo práve hlavným cieľom znaleckého dokazovania, ešte sám osebe neznamena, že tento poznatok je druhoradý či menejcenný. Orgány činné v trestnom konaní sú pri hodnotení dôkazov povinné starostlivo zvážiť všetky okolnosti prípadu, teda aj tie, ktoré vyšli najavo náhodne.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia ako poškodení podali trestné oznámenie, na základe ktorého bolo príslušným vyšetrovateľom Policajného zboru začaté trestné stíhanie pre trestný čin podvodu. Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru bolo trestné stíhanie zastavené s odôvodnením, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. O sťažnosti podanej proti uvedenému uzneseniu rozhodla krajská prokuratúra uznesením z 18. januára 2011, ktorým sťažnosť sťažovateľov ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla. Sťažovatelia predmetné uznesenie napadli „podnetom na zrušenie rozhodnutia z prípravného konania“, na základe ktorého generálna prokuratúra po preskúmaní veci uložila podriadenej prokuratúre pokyn podľa § 6 ods. 1 písm. d) zákona o prokuratúre na zabezpečenie opätovného začatia trestného stíhania. K zastaveniu vedeného trestného stíhania došlo opätovne na základe uznesenia vyšetrovateľa Policajného zboru z 15. decembra 2011 s odôvodnením, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. O sťažnosti podanej proti tomuto uzneseniu rozhodla okresná prokuratúra uznesením z 19. januára 2012, ktorým sťažnosť sťažovateľov podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietla. „Podnet na zrušenie rozhodnutia z prípravného konania“ z 30. januára 2012, ktorým sťažovatelia uznesenie okresnej prokuratúry napadli, krajská prokuratúra listom zo 4. apríla 2012 ako nedôvodný odložila. Ďalší podnet sťažovateľov zo 7. mája 2012 generálna prokuratúra posúdila ako opakovaný podnet a svojím listom z 10. júla 2012 ho bez prijatia

	prokurátorských opatrení odložila.
z odôvodnenia	<p>K namietanému uzneseniu okresnej prokuratúry z 19. januára 2012</p> <p>Nie je úlohou ústavného súdu hľadať optimálny postup orgánov činných v trestnom konaní, pretože sám nie je orgánom činným v trestnom konaní, nie je ani týmto orgánom nadriadený a nemôže ich nahrádzať v činnosti a určovať, aký postup v konaní trestná vec sťažovateľov vyžadovala, ale jeho úlohou je zhodnotiť stav ochrany ľudských práv v konkrétnom prípade a aj posúdiť, či konanie zabezpečuje ochranu základných práv.</p> <p>Nielen zákonná, ale aj ústavná kvalita trestného konania sa podstatným spôsobom prejavuje v hodnotení dôkazov konajúcimi orgánmi činnými v trestnom konaní i všeobecnými súdmi, ktoré musí zodpovedať § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Uvedené ustanovenie upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ktorá napriek pomenovaniu nevytvára konajúcim orgánom verejnej moci priestor pre ľubovoľné (svojvoľné) hodnotenie dôkazov. Práve prípadná svojvôľa v procese hodnotenia dôkazov je nežiaducim prvkom v trestnom konaní, ktorý zakladá nielen rozpor postupu a naň nadväzujúceho rozhodnutia so zákonom, ale aj so základným právom na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, lebo svojvôľa konajúceho orgánu verejnej moci je hrubým narušením spravodlivostnej kvality a objektivity rozhodovania v trestnom konaní. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa totiž musí prejavovať aj vo využití všetkých dostupných, a pritom legálnych zdrojov zisťovania skutkového základu pre rozhodnutie.</p> <p>Obsah prvého znaleckého posudku bez akýchkoľvek pochybností vyvracia záver vyšetrovateľky, podľa ktorého z neho vyplýva „pravdepodobnosť“ pozmeňovania obsahu výdavkového pokladničného dokladu. Znalec, ktorý vypracoval prvý znalecký posudok na podklade dôkladnej a podrobne graficky dokumentovanej odbornej analýzy (strany 9, 10, 49 – 51 znaleckého posudku), výslovne konštatoval, že „textový zápis je z pravopisného hľadiska nesprávny“, „niektoré zápisy vykazujú znaky nespontálneho rukopisu“, «vo vrchnej časti písmena „S“ a v písmene „m“ je prerušený písací pohyb», «v číselnom zápise sumy Sk 7. 900 000,- vo vrchnej časti číslici „7“ je písací pohyb prerušený na dvoch miestach». Citované výroky nie sú vyjadrením pravdepodobnosti, ako to vyhodnotila vyšetrovateľka, ale zreteľným konštatovaním faktu. Prokurátor okresnej prokuratúry pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľov uvedené závery úplne dôkladne nevyhodnotil.</p> <p>Ústavný súd považuje za potrebné sa na tomto mieste znovu obrátiť k svojej stabilnej judikatúre, podľa ktorej nenahrádza hodnotenie dôkazov a z neho plynúce skutkové závery orgánov verejnej moci, ktorých rozhodnutia a postupy preskúmava. Súčasne by však rezignoval na úlohu zverenú mu ústavodarcom v čl. 127 ods. 1 ústavy (ochrana základných práv sťažovateľov), ak by ignoroval skutočnosť, že citované závery znaleckého posudku sa dotýkajú práve tých častí rukou písaných údajov na výdavkovom pokladničnom doklade, na ktorých bolo založené sťažovateľmi tvrdené poškodenie trestným činom.</p> <p>Za problémové z ústavného hľadiska považuje ústavný súd aj hodnotenie oboch znaleckých posudkov v ich vzájomnej súvislosti. Je potrebné pripomenúť, že druhý znalecký posudok zadanú znaleckú úlohu nezodpovedal. Jeho záverom síce bolo, že „Preskúmaním výdavkového pokladničného dokladu z hľadiska neoprávneného zásahu do zápisu v kolónkach neboli zistené stopy po ich odstraňovaní a následnom prepisovaní“, vzápätí však znalec vysvetľuje, že takéto stopy zistené neboli, lebo „Metódami a prostriedkami grafickej diagnostiky však nie je možné potvrdiť ani vylúčiť, že došlo k neoprávnenému zásahu spočívajúcemu v dopisovaní zápisov resp. ich segmentov do kolónok pokladničného dokladu.“</p> <p>Hodnotenie vzájomnej súvislosti oboch znaleckých posudkov zo strany orgánov činných v trestnom konaní je poznačené silným formalizmom. Ústavný súd zdôrazňuje, že znalecký posudok je dôkazný prostriedok, ktorý je objektom hodnotenia zo strany konajúceho orgánu tak, ako aj iné dôkazné prostriedky. Podáva síce odpoveď na odbornú otázku, ktorú si konajúci orgán verejnej moci objektívne nie je schopný zodpovedať, no hodnotenie informácie z neho plynúcej už nepredstavuje riešenie odborné, ale rýdzo právne.</p> <p>Odpoveď znalca na zadanú znaleckú úlohu je potrebné vyhodnotiť ako celok. Len tak možno dospieť k poznatku, ktorý chce znalec orgánu verejnej moci</p>

	<p>odovzdať. Orgány činné v trestnom konaní o oznámení sťažovateľov si však z druhého znaleckého posudku zjavne vybrali iba jednu výpoveď znalca, a to, že „neboli zistené stopy“ po pozmeňovaní. Úplne ignorovali vysvetlenie, ktoré znalec v posudku vzápätí uviedol („nie je možné potvrdiť ani vylúčiť, že došlo k neoprávnenému zásahu“) a ktoré nad všetky pochybnosti dokazuje, že v tomto prípade znalec nedokázal znaleckú úlohu splniť.</p> <p>Popísané nedostatky v hodnotení dôkazov dokazujú podľa názoru ústavného súdu formalizmus pri jednotlivom hodnotení oboch znaleckých posudkov spätý s nedovoleným selektívnym prístupom pri hodnotení predmetných znaleckých posudkov v ich vzájomnej súvislosti.</p> <p>Trestné konanie o oznámení sťažovateľov sa takto dostáva do polohy spochybňujúcej jeho objektivitu. Práve prípadná svojvôľa v procese hodnotenia dôkazov je nežiaducim prvkom v konaní, ktorý zakladá nielen rozpor postupu a naň nadväzujúceho rozhodnutia so zákonom, ale aj so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, lebo svojvôľa konajúceho orgánu verejnej moci je hrubým narušením spravodlivej objektivitu a kvality jeho rozhodovania.</p> <p>K namietanému postupu generálnej prokuratúry</p> <p>Pre generálnu prokuratúru, ale ani pre sťažovateľov námietka spočívajúca v kritike záverov v poradí druhého znaleckého posudku v relácii k úrovni zistenia skutkového stavu veci, a tým aj k miere dodržania vyšetrovacej zásady v predmetnom trestnom konaní nebola 20. augusta 2013 (podanie doteraz posledného podnetu sťažovateľov) nová tak, ako to má na mysli § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre. V citovaných okolnostiach podľa názoru ústavného súdu nemožno vyhodnotenie posledného podnetu sťažovateľov, a tým ani spôsob jeho vybavenia generálnou prokuratúrou hodnotiť ako porušujúce základné právo sťažovateľov zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ich právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ich právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Košice I porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie Okresnej prokuratúry Košice I zrušil a vec vrátil Okresnej prokuratúre Košice I na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznal náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľov nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	ÚS SR: III. ÚS 90/2015, I. ÚS 211/2012, III. ÚS 90/2015, III. ÚS 70/01
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	dokazovanie-hodnotenie dôkazov

spisová značka	III. ÚS 477/2015
populárny názov	Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu
sudca spravodajca	Ivetta Macejková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	07.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1
analytická právna veta	Odôvodnenie súdneho rozhodnutia musí dávať jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda ak strana v konaní vznesie skutkovo a právne relevantný argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa aj osobitná odpoveď súdu (v odôvodnení rozhodnutia) práve na tento argument.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia sa žalobou podanou na okresnom súde domáhali určenia, že nimi označené nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich nebohej právnej predchodkyni. O ich žalobe rozhodol prvýkrát okresný súd rozsudkom tak, že ich žalobe vyhovel. Po podanom odvolaní na druhom stupni rozhodoval krajský

	<p>súd, ktorý uznesením rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Okresný súd následne v poradí druhým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu sťažovateľov zamietol. Na základe odvolania sťažovateľov vo veci opätovne rozhodoval krajský súd, ktorý svojim rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny. Sťažovatelia podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením tak, že ho odmietol ako procesne nepripustné.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 rozsudkom krajského súdu</p> <p>Ústavný súd v okolnostiach danej veci považuje za podstatnú skutočnosť, že sťažovatelia v podanom odvolaní poukazovali na judikát najvyššieho súdu č. 32/2011. Krajský súd sa k tejto námietke sťažovateľov v napadnutom rozsudku stručne vyjadril tak, že ide o odlišnú skutkovú situáciu, keďže v tomto konaní išlo o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, pričom v konaní sťažovateľov ide podľa vyjadrenia krajského súdu o konanie o určenie vlastníckeho práva.</p> <p>Podľa tohto judikátu najvyššieho súdu „<i>Súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá – ktorá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi. V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Požadované určenie sa tu vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Treba dodať, že ak súd vyhovie žalobe požadujúcej uvedené určenie a vec je následne prejednaná v konaní o dedičstve ako majetok poručiteľa, nepotvrďuje rozhodnutie o dedičstve, že dedič je v súčasnosti vlastníkom veci. Po smrti poručiteľa môžu vo všeobecnosti nastať právne skutočnosti, s ktorými právny poriadok spája vznik vlastníctva niekoho iného (napríklad vydržaním); v konaní, v ktorom zisťuje, či určitá vec bola v čase smrti poručiteľa v jeho vlastníctve, sú však takéto (neskoršie) skutočnosti právne bezvýznamné.</i>“</p> <p>Z príloh predložených sťažovateľmi vyplýva, že žalobou, ktorú sťažovatelia podali na okresnom súde 11. júna 2009, sa domáhali určenia, že nehnuteľnosti označené vo výroku rozhodnutia patria do dedičstva po ich právnej predchodkyni. Uvedené vyplýva zo znenia výroku v poradí prvého rozsudku okresného súdu z 15. februára 2010 a jeho odôvodnenia, ktorý bol zrušený neskorším uznesením krajského súdu z 29. júla 2010. Takisto to vyplýva aj zo znenia výroku a odôvodnenia v poradí druhého rozsudku okresného súdu z 17. februára 2012, ktorý bol napadnutým uznesením krajského súdu potvrdený. Právna a skutková situácia v právnej veci sťažovateľov a vyššie uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu, na ktoré sa sťažovatelia odvolávali, je podľa názoru ústavného súdu porovnateľná, a preto sú právne závery najvyššieho súdu na vec sťažovateľov aplikovateľné.</p> <p>Notárske osvedčenie bolo vo veci sťažovateľov vydané 21. februára 1996 a právna predchodkyňa sťažovateľov zomrela 19. októbra 2002, z čoho jednoznačne vyplýva, že pokiaľ má súd posudzovať vlastníctvo poručiteľa k nehnuteľnosti ku dňu jej smrti, 10-ročná lehota, ktorá je jedným zo základných predpokladov, aby sa v evidencii zapísaný oprávnený držiteľ stal vlastníkom nehnuteľností, neuplynula. Skutočnosť, prečo považoval krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia situáciu sťažovateľov za skutkovo odlišnú, resp. prečo bol toho názoru, že vo veci sťažovateľov ide o žalobu o určenie vlastníckeho práva, a nie o žalobu o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej právnej predchodkyni, však krajský súd nevysvetlil.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že závery krajského súdu nie sú dostatočne odôvodnené, pretože krajský súd sa v podstate žiadnym spôsobom nevysporiadal s podstatnou a relevantnou argumentáciou sťažovateľov odkazom na judikatúru najvyššieho súdu. Krajský súd v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia len stručne konštatoval, že skutkový stav prejednávanej právnej veci sťažovateľov je odlišný, hoci toto jeho tvrdenie je v zrejmom rozpore s tým, čoho sa sťažovatelia v konaní domáhali a o čom rozhodol prvostupňový súd. Krajský súd vo svojom odôvodnení uvádza, že v prípade konania o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, sa požadované určenie vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa, a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, logicky nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Žiadnym spôsobom však krajský súd nevysvetlil, prečo tento právny záver nie je aplikovateľný na vec sťažovateľov, v ktorej sa</p>

	<p>domáhali petitom práve takého určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, a zároveň v situácii, keď smrť poručiťa v ich prípade nastala taktiež pred uplynutím 10-ročnej lehoty.</p> <p>Ústavný súd preto dospel k záveru, že krajský súd neposkytol sťažovateľom dostatočnú ochranu ich základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže nedal jasnú a zreteľnú odpoveď na relevantnú argumentáciu sťažovateľov a z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, na základe čoho posúdil žalobu sťažovateľov ako žalobu o určenie vlastníckeho práva.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu</p> <p>V nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu z 26. marca 2013 sa v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu otvára priestor na to, aby sa krajský súd a následne prípadne aj okresný súd samy vyrovnali s ochranou práv hmotného charakteru.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici porušené bolo.</u></p> <p><u>Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznal náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>ÚS SR: III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07, II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08</p> <p>ESELP: Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998, NS SR: 3Cdo/154/2010</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>dedenie, dedičstvo</p> <p>nehnuteľnosť</p> <p>rozhodnutie-odôvodnenie</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces</p>

spisová značka	III. ÚS 478/2015
populárny názov	Nahradenie väzby zárukou
sudca spravodajca	Ivetta Macejková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	07.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5</p>
analytická právna veta	<p>Čl. 5 ods. 3 dohovoru nepriznáva jednotlivcovi absolútne právo byť prepustený na záruku, ale umožňuje mu žiadať o prepustenie na slobodu s poskytnutím záruky. Súdnym orgánom vzniká v tejto súvislosti povinnosť zvážiť, či sa poskytnutím určitej záruky dosiahne rovnaký účel, aký bol sledovaný vzatím osoby do vyšetrovacej väzby. Prepustenie na základe záruky podľa § 80 Trestného poriadku je teda len možnosťou, a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Dňa 14. mája 2014 bolo voči sťažovateľke začaté trestné stíhanie ako obvinenej pre obzvlášť závažný zločin poisťovací podvod spáchaný závažnejším spôsobom konania – po dlhší čas a organizovanou skupinou.</p> <p>Uznesením sudcu okresného súdu pre prípravné konanie zo 16. mája 2014 bola sťažovateľka vzatá do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Ďalším uznesením okresného súdu z 21. novembra 2014 v spojení s uznesením krajského súdu z 11. decembra 2014 bola sťažovateľke predĺžená lehota väzby do 13. júla 2015.</p>

	<p>Sťažovateľka podala 2. marca 2015 žiadosť o prepustenie z väzby, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením z 30. marca 2015 tak, že ju zamietol, pretože účel väzby podľa výroku okresného súdu nemožno dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka a dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku naďalej trvajú. Súčasne týmto uznesením rozhodol, že sudkyňa pre prípravné konanie okresného súdu nie je vylúčená z prerokovania trestnej veci sťažovateľky.</p> <p>O sťažnosti sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením zo 14. mája 2015 tak, že túto sťažnosť zamietol.</p> <p>Podstatou sťažnosti sťažovateľky v rozsahu, v akom bola jej sťažnosť prijatá ústavným súdom na ďalšie konanie, je tvrdenie, že krajský súd porušil jej základné právo podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru tým, že jej žiadosť o prepustenie z väzby zamietol a zároveň nenahradil väzbu prijatím záruky a v spojení s rozhodnutím okresného súdu dospel k záveru, že dôvody väzby trvajú a výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by v súlade s ustanovením § 80 ods. 1 Trestného poriadku umožňovali nahradiť väzbu prijatím záruky, neexistujú.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti. Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody.</p> <p>Z doterajšej judikatúry EŠLP k druhej vete čl. 5 ods. 3 dohovoru vyplýva, že prepustenie na základe záruky je len možnosťou, a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody. Pri posudzovaní jej opodstatnenosti má záruka prednosť pred pokračovaním väzby. V rozpore s dohovorom by bolo, ak by vnútroštátne právo vylučovalo v prípade niektorých trestných činov vôbec možnosť záruky.</p> <p>V doterajšej rozhodovacej činnosti ústavný súd nespochybnil zákonné obmedzenie vyplývajúce z § 80 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého je možné väzbu osoby obvinenej z obzvlášť závažného zločinu nahradiť ponúknutou zárukou, sľubom alebo dohľadom, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Aplikáciu uvedenej zákonnej úpravy ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach zhodnotil ako ústavne akceptovateľnú a rozhodovacia činnosť všeobecných súdov, ktoré v prípadoch, o aké pri stíhaní za obzvlášť závažné zločiny ide, pre nahradenie väzby zárukami väzbu nahradzujúcimi vyžadovali existenciu výnimočných okolností prípadu, nepovažoval za arbitrárnu.</p> <p>Ústavný súd pripomína, že pokiaľ v rámci svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd vyslovil porušenie čl. 5 ods. 3 dohovoru, resp. čl. 17 ústavy v súvislosti s rozhodovaním o väzbe obvinených, k vyhovaniu sťažnosti a vysloveniu porušenia niektorého z označených práv pristúpil v zásade len v prípadoch, v ktorých všeobecné súdy opomenuli rozhodnúť o žiadosti o nahradenie väzby zárukou.</p> <p>V danom prípade však z obsahu uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd (rovnako ako okresný súd) sa existenciou dôvodov väzby, ako aj žiadosťou sťažovateľky o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zaoberali a zvažovali možnosť nahradenia väzby z hľadiska, či by prepustenie sťažovateľky neohrozilo dosiahnutie účelu trestného konania. Všeobecné súdy rozhodujúce o žiadosti sťažovateľky o prepustenie z väzby a nahradenie väzby zárukou dospeli k záveru, že dôvody väzby sú u sťažovateľky v danom štádiu trestného stíhania dané a pretrvávajú, a zároveň nezistili také výnimočné okolnosti sťažovateľkinho prípadu, ktoré by jej prepustenie z väzby za súčasného poskytnutia väzbu nahradzujúcej záruky odôvodňovali.</p> <p>Samotná požiadavka existencie výnimočných okolností na prepustenie z väzby osoby stíhanej pre podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vo svojej podstate predpokladá vyššiu mieru rizika, že osoby stíhané za závažnú trestnú činnosť by sa v prípade ich prepustenia z väzby snažili utiecť alebo sa</p>

	skrývať, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu, pôsobili na svedkov, znalcov či spoluobvinených s úmyslom mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie či pokračovali v trestnej činnosti. Podmienka zisťovania takýchto výnimočných okolností na nahradenie väzby zárukou tak podľa názoru ústavného súdu sleduje legitímny cieľ a je ústavne udržateľná. Na základe vyššie uvedeného ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre porušené nebolo.</u>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	ÚS SR: III. ÚS 48/00, II. ÚS 55/98, I. ÚS 113/08, III. ÚS 387/2010, II. ÚS 466/2012, IV. ÚS 559/2012, I. ÚS 132/2013, II. ÚS 149/2014, III. ÚS 431/2015, I. ÚS 100/04, I. ÚS 239/04, IV. ÚS 215/2010, III. ÚS 431/2015 EŠLP: Caballero c. Spojené kráľovstvo z 8. 2. 2000, S. B. C. c. Spojené kráľovstvo z 19. 6. 2001
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	väzba-dôvody väzby väzba-nahradenie väzby väzba-žiadosť o prepustenie väzba-väzba v prípravnom konaní práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu

spisová značka	III. ÚS 91/2016
populárny názov	Prístup k súdu v rámci správneho súdnictva
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	17.05.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 2
analytická právna veta	Súdy v rámci správneho súdnictva v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia orgánov verejnej správy okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Nie je pritom rozhodujúce, ako sú tieto normatívne akty terminologicky označené, teda okrem rozhodnutí môže ísť aj o opatrenia, dokonca aj o záväzné pokyny či záväzné stanoviská.
skutkový stav a základné fakty	Krajský súd na základe sťažovateľom podaných žalôb preskúmal zákonnosť rozhodnutí – oznámení daňového úradu o nevydaní osvedčenia o registrácii na DPH a rozhodol tak, že ich zamietol. Po podaní odvolaní voči predmetným rozhodnutiam krajského súdu sťažovateľmi, najvyšší súd napadnutými uzneseniami rozsudky krajského súdu zrušil a konanie zastavil z dôvodu, že sťažovatelia si svoje právo na ochranu pred nezákonným rozhodnutím alebo postupom orgánu verejnej správy uplatnil nesprávne. Podľa názoru najvyššieho súdu označené oznámenia daňového úradu nie je spôsobilým správnym rozhodnutím v zmysle požiadaviek konania o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a sťažovateľky sa mali brániť návrhom na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t OSP, resp. návrhom na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v OSP.
z odôvodnenia	Podstatnou pre posúdenie dôvodnosti sťažností sťažovateľiek je otázka, či oznámenie daňového úradu o neregistrovaní pre daň z pridanej hodnoty možno považovať za rozhodnutie preskúmateľné v správnom súdnictve, alebo ide o iný postup, pri ktorom je namieste žaloba na nečinnosť, resp. nezákonný zásah (§ 250t, § 250v OSP). Pokiaľ najvyšší súd vo svojom vyjadrení uviedol, „že ide o medzeru v právnom poriadku a že spôsobilosť oznámenia byť predmetom zákonnosti súdmi v správnom súdnictve zavádza až nový Správny súdny poriadok (§ 3 ods. 1 písm.

	<p>c/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), pričom subsidiárnu povahu na poskytnutie súdnej ochrany podľa platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku mal inštitút nečinnosti a nezákonného zásahu“, s týmto názorom sa nemožno stotožniť. Ústavný súd na tomto mieste poukazuje na skoršiu rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu (napr. uznesenie sp. zn. 5 Sžf 31/2011 z 25. augusta 2011, rozsudok sp. zn. 5 Sžf 26/2012 z 29. novembra 2012 či rozsudok sp. zn. 8 Sžf 35/2014 z 18. júna 2015), od ktorých sa najvyšší súd v sťažnosťou napadnutých rozhodnutiach výrazne odchýlil bez toho, že by tento svoj odlišný názor akokoľvek odôvodnil.</p> <p>V správnom súdnictve je právo na prístup k súdu vymedzené princípom generálnej klauzuly (§ 244 ods. 3 OSP) s negatívnou enumeráciou (§ 248 OSP), z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia orgánov verejnej správy okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozhodnutia a postupy orgánov štátnej správy a územnej samosprávy podliehajú správneho prieskumu zásadne bez ďalších vymedzení. Tieto správne orgány sú základom verejnej správy, a preto na to, aby ich rozhodnutia a postupy boli preskúmateľné v správnom súdnictve, zákon nevyžaduje splnenie ďalších kritérií. Nie je pritom rozhodujúce, ako sú tieto normatívne akty terminologicky označené, pretože okrem rozhodnutí môže ísť aj o opatrenia, dokonca aj o záväzné pokyny či záväzné stanoviská. V zmysle odporúčania Rady Európy Rec (89)8, ktoré upravuje dočasnú súdnu ochranu poskytovanú v správnych záležitostiach, „termín správny akt znamená v súlade s rezolúciou (77)31 o ochrane jednotlivca vo vzťahu k správnym aktom správnych orgánov každé jednotlivé opatrenie alebo rozhodnutie prijaté pri výkone správy verejným orgánom, ktoré priamo zasahuje do práv, slobôd alebo záujmov osôb“.</p> <p>Taktiež v náleze sp. zn. PL. ÚS 21/08 ústavný súd zdôraznil, že nie je podstatné to, ako je príslušný (individuálny) právny akt formálne označený (rozhodnutie, opatrenie, oznámenie, vyjadrenie a pod.), ale to, či svojimi účinkami smeruje ku konkrétnym adresátom práva, a zakladá im priamo alebo aj sprostredkované práva alebo povinnosti.</p> <p>Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa tak v zmysle uvedených podmienok súdneho prieskumu už niekoľko rokov ustálenej a prevažujúcej súdnej praxe považujú aj povolenia alebo aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy ako právnoaplikačné akty správnych orgánov uvedené v ustanovení § 3 ods. 7 Správneho poriadku. Aj keď sa na proces vydávania týchto aktov výslovne nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, v zmysle § 3 ods. 7 Správneho poriadku, ktorý spadá do časti upravujúcej základné pravidlá (obsahujúce všeobecné právne princípy správneho konania bez ohľadu na limitujúce zákonné ustanovenia v zmysle mnohých odporúčaní prijatých Výborom ministrov Rady Európy), platí, že ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v § 3 ods. 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení.</p> <p>Ústavný súd však po preskúmaní vyjadrenia najvyššieho súdu a námietok sťažovateľiek dospel k názoru, že v danom prípade došlo postupom najvyššieho súdu v súvislosti s napadnutými rozhodnutiami o zrušení rozhodnutí krajského súdu a zastaveniu konania k takej interpretácii a aplikácii dotknutých právnych predpisov, ktorá nie je zlučiteľná s ústavou, t. j. je z ústavného hľadiska neospravedlňiteľná, neudržateľná a v konečnom dôsledku by viedla k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae).</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznal náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Sťažnostiam vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP</p>	<p>ÚS SR: PL. ÚS 21/08, I. ÚS 354/08 NS SR: 5 Sžf 31/2011, 5 Sžf 26/2012, 8 Sžf 35/2014</p>

a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	správne súdnictvo-rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov

Uznesenie:

spisová značka	III. ÚS 195/2016
populárny názov	Posudzovanie podmienok dovolacieho konania
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	12.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Samotná skutočnosť, že v konkrétnom prípade sťažovateľovi nebola vôbec, resp. v dostatočnej miere na základe inak účinného prostriedku nápravy poskytnutá náprava, ešte nie je dostatočná pre záver, že sťažovateľovi nebol daný k dispozícii účinný opravný prostriedok.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol žalobcom v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy vedenej pred okresným súdom. Okresný súd v uvedenej veci rozhodol rozsudkom tak, že návrh sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ nesúhlasiac s rozsudkom okresného súdu podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd svojím napadnutým rozsudkom, ktorým rozsudok okresného súdu potvrdil. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie. Najvyšší súd rozhodol o dovolaní sťažovateľa napadnutým uznesením, ktorým dovolanie sťažovateľa odmietol ako procesne neprípustné. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu najvyššieho súdu namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstata jeho argumentácie spočíva v námietke nedostatočného, formalistického a arbitrárneho odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tiež namietal, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru.
z odôvodnenia	Poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru ústavný súd zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Ústavný súd konštatuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené

	<p>podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („<i>iura novit curia</i>“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať.</p> <p>Uplatňovanie práva na účinný prostriedok nápravy vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie (<i>arguable claim</i>) o porušení iného práva chráneného dohovorom. Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom. Účinnosť právneho prostriedku nápravy nie je závislá ani na istote na priaznivom výsledku konania a samotná skutočnosť, že v konkrétnom prípade sťažovateľovi nebola vôbec, resp. v dostatočnej miere na základe inak účinného prostriedku nápravy poskytnutá náprava, ešte nie je dostatočná pre záver, že sťažovateľovi nebol daný k dispozícii účinný prostriedok nápravy porušenia daného práva.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>ÚS SR: II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03, IV. ÚS 35/02, I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06, III. ÚS 24/2010, sp. zn. IV. ÚS 325/2011 a sp. zn. I. ÚS 538/2013</p> <p>ESĽP: Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983, Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, Vilvarajah a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 30. 10. 1991, č. 13163/87, bod 122, Gordon-Krajcer proti Poľsku zo 7. 7. 2009, č. 5943/07, body 32 – 34</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie veci – v prítomnosti účastníkov dovolanie-prípustnosť náhrada nemajetkovej ujmy prieťahy v konaní-nečinnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie veci – v prítomnosti účastníkov</p>

spisová značka	III. ÚS 217/2016
populárny názov	Rozhodovanie o zákonnosti väzby
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	12.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Osoba, o slobode ktorej prebieha relevantné konanie, vo svojom vlastnom záujme má využiť a je predpoklad, že aj využije v tom čase všetky dostupné a známe dôkazy a tvrdenia slúžiace na jej prospech.
skutkový stav a základné fakty	<p>Trestne stíhaný sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) zo 16. mája 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) z 26. mája 2014 vzatý do a to z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Väzba sťažovateľa začala plynúť od 13. mája 2014.</p> <p>Podaním z 22. januára 2015 adresovaným Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) sťažovateľ podal „Sťažnosť na postup vyšetrovateľa, dozorujúceho prokurátora, na prieťahy v konaní, na sudkyňu pre prípravné konanie a porušovanie ustanovení Trestného</p>

	<p>poriadku“, v ktorej okrem iného „na viacerých stranách rozoberá nedôvodnosť väzobného stíhania v jeho prípade a zároveň požiadal o prepustenie z väzby“.</p> <p>Ministerstvo spravodlivosti sťažnosť sťažovateľa zaslalo na vybavenie Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“), o čom sťažovateľa informovalo listom z 3. februára 2015. Ministerstvo vnútra sťažnosť postúpilo Prezídium Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúre, a tá ho 13. februára 2015 predložila Prezídium Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúre, Národnej jednotke finančnej polície, expozitúre Západ (ďalej len „národnej jednotka finančnej polície“).</p> <p>Národná jednotka finančnej polície 18. februára 2015 sťažnosť sťažovateľa postúpila krajskej prokuratúre, ktorej bola doručená 20. februára 2015.</p> <p>Podstata sťažnosti sťažovateľa spočíva v jeho tvrdení, že o jeho podaní z 22. januára 2015 adresovanom ministerstvu spravodlivosti nebolo do podania sťažnosti ústavnému súdu rozhodnuté ako o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, a tým nebolo zákonnosti pozbavenia jeho osobnej slobody rozhodnuté urýchlene a zároveň mu týmto mala byť odňatá možnosť periodickej kontroly dôvodnosti trvania väzby.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd akceptuje tvrdenie sťažovateľa, že v citovanej časti podania z 22. januára 2015 je obsiahnutá aj jeho požiadavka na prepustenie z väzby na slobodu. Rovnako ústavný súd súhlasí s tvrdením, že v zmysle ustanovení § 79 ods. 3 Trestného poriadku má byť o takejto žiadosti bez meškania rozhodnuté. Spolu s námietkou sťažovateľa, že o jeho žiadosti nebolo do podania sťažnosti ústavnému súdu rozhodnuté (14. septembra 2015), tieto okolnosti skutočne signalizujú možný zásah do jeho základného práva na osobnú slobodu.</p> <p>Pri skúmaní konkrétnych okolností danej veci pozornosti ústavného súdu neušlo, že o osobnej slobode sťažovateľa bolo po podaní sťažovateľa z 22. januára 2015 následne okresným súdom (sudcom pre prípravné konanie) rozhodované a rozhodnuté 13. februára 2015 uznesením, ku ktorému došlo na základe žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu podanej prostredníctvom jeho obhajcu.</p> <p>Okresný súd označeným uznesením podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozhodol, že s ohľadom na osobu sťažovateľa a povahu prejednávaneho prípadu nie je možné dosiahnuť účel väzby dohľadom probačného a mediálneho úradníka. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú odôvodnil jednak sám, ako aj prostredníctvom svojich obhajcov. Krajský súd o opravnom prostriedku sťažovateľa rozhodol uznesením sp. z 26. marca 2015 tak, že ho podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.</p> <p>Rovnako o osobnej slobode sťažovateľa – o zákonnosti väzby – bolo rozhodované a rozhodnuté aj uznesením okresného súdu z 26. júna 2015, a to na základe návrhu krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty trvania väzby okrem iných obvinených aj sťažovateľa. Okresný súd (sudkyňa pre prípravné konanie) týmto rozhodnutím podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil lehotu väzby okrem iných aj sťažovateľa do 13. novembra 2015. Sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu krajský súd uznesením zo 6. júla 2015 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.</p> <p>Pre úplnosť je potrebné dodať, že sťažovateľ žiadal o prepustenie z väzby na slobodu aj podaním zo 4. mája 2015, o tej však všeobecné súdy nerozhodovali z dôvodu, že túto sťažovateľ 12. mája 2015 vzal späť, čo okresný súd vzal na vedomie uznesením z 13. mája 2015.</p> <p>Ako z uvedeného skutkového stavu vyplýva, „Sťažnosť na postup vyšetrovateľa, dozorujúceho prokurátora, na prieskumy v konaní, na sudkyňu pre prípravné konanie a porušovanie ustanovení Trestného poriadku“ z 22. januára 2015 bola krajskej prokuratúre doručená 20. februára 2015. V tom čase prebiehalo konanie o inej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorej na prvom stupni už bolo rozhodnuté (uznesenie okresného súdu z 13. februára 2015) a pokračovalo na druhom stupni (konanie vedené krajským súdom pod skončené uznesením z 26. marca 2015). Je prirodzené, logické a racionálne, že osoba, o slobode ktorej prebieha relevantné konanie, vo svojom vlastnom záujme má využiť a je predpoklad, že aj využije v tom čase všetky dostupné a známe dôkazy a tvrdenia slúžiace na jej prospech. Ústavný súd nemá dôvod pochybovať, že aj v danom</p>

	<p>prípade tak sťažovateľ urobil a v následných konaniach o väzbe predniesol všeobecnému súdu tie skutočnosti, ktoré obsiahol už v podaní z 22. januára 2015. Svedčí o tom okolnosť, že v sťažnosti podanej ústavnému súdu sťažovateľ netvrdí, že by na otázky uvedené v podaní z 22. januára 2015 absentovali odpovede na nasledujúcich rozhodnutiach všeobecných súdov o jeho osobnej slobode (navyše z hľadiska zákonnosti väzby boli tieto rozhodnutia podrobené prieskumu ústavného súdu). Rovnako v sťažnosti chýba akákoľvek zmienka o tom, že by sťažovateľovi na prednes svojich požiadaviek a dôvodov nebol zo strany konajúcich súdov daný priestor.</p> <p>Z uvedeného jednoznačne a nepopierateľne vyplýva, že o zákonnosti pozbavenia osobnej slobody sťažovateľa po podaní jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 22. januára 2015 (odhliadnuc od jej označenia a adresovania) bolo niekoľkokrát rozhodované. Je tiež bez akýchkoľvek pochybností, že sťažovateľ nielen prostredníctvom svojich obhajcov, ale aj sám osobne mal možnosť v prebiehajúcich konaniach po podaní jeho sťažnosti „na postup vyšetrovateľa, dozorujúceho prokurátora, na prietahy v konaní, na sudkyňu pre prípravné konanie a porušovanie ustanovení Trestného poriadku“ vzniesť nielen námietky proti samotnému ponechaniu jeho osoby vo väzbe, ale aj námietku, že o ním podanej žiadosti dovedty rozhodované a rozhodnuté nebolo.</p> <p>Pokiaľ ide o námietku odňatia možnosti periodickej kontroly zákonnosti pozbavenia osobnej slobody sťažovateľa, ústavný súd poznamenáva, že tomuto jeho tvrdeniu nezodpovedá ani odôvodnenie sťažnosti podanej ústavnému súdu a ani opísaný skutkový stav. Sťažovateľ uvedené tvrdí s poukazom na ustanovenie § 79 ods. 3 poslednú vetu Trestného poriadku čisto iba v hypotetickej rovine. Pritom reálny postup a konanie orgánov činných v trestnom konaní ani súdov ničím nenasvedčuje, že by akýmkoľvek spôsobom bránili sťažovateľovi podávať ďalšie žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu (napr. žiadosť zo 4. mája 2015, o ktorej nebolo rozhodované z dôvodu, že ju sťažovateľ vzal späť).</p> <p>Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	ÚS SR: II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	väzba-preskúmanie väzobných dôvodov väzba konanie-rýchlosť

spisová značka	III. ÚS 245/2016
populárny názov	Účel správneho súdnictva
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	19.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o prístupe k informáciám čl. 9 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 44 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého, ale účinnej ochrane subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, voči ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná. Preto nemožno vyhovieť takému návrhu na začatie konania v správnom súdnictve, ktorého prejednanie síce vedie k zisteniu formálneho rozporu činnosti verejnej správy so zákonom, no zároveň v ňom nebude preukázaný žiaden zásah do individuálnej sféry navrhovateľa.

<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Rozhodnutím z 28. septembra 2011 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) povolilo výnimku na odstrel jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Jamnický a zároveň stanovilo podmienky rozhodnutia v zmysle § 80 ods. 12 zákona o ochrane prírody vrátane lehoty na odstrel.</p> <p>Na rozklad sťažovateľa proti rozhodnutiu ministerstva rozhodol minister životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) zmenil prvostupňové rozhodnutie ministerstva o povolení výnimiek na odstrel chráneného živočícha, a to v časti výroku o podmienkach povolenej výnimky, platnosť ktorej predĺžil – jednak do 30. novembra 2011 a od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 poslednou a postriežkou; vo zvyšku ponechal rozhodnutia bezo zmeny. V dvoch prípadoch rozklad zamietol a napadnuté rozhodnutie o povolení výnimky potvrdil.</p> <p>Rozhodnutie ministra napadol sťažovateľ žalobou podľa druhej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), ktoré doručil Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a súčasne požiadal aj o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia správnych orgánov.</p> <p>Krajský súd oznámením z 19. júna 2012 sťažovateľovi oznámil, že jeho návrhu na odklad vykonateľnosti nevyhovuje. Následne rozsudkom z 11. októbra 2013 rozhodnutie ministra spolu s rozhodnutím ministerstva zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie [§ 250j ods. 2 písm. d) OSP]. Po vecnom preskúmaní žalobných dôvodov sformulovaných sťažovateľom v jeho žalobe dospel krajský súd k záveru, že pre záver o dôvodnosti povolenia výnimky žalovaný nezhradol dostatok skutkových podkladov a zistenie skutkového stavu je nedostatočné pre posúdenie veci.</p> <p>Na odvolanie ministerstva ako žalovaného v konaní v správnom súdnictve najvyšší súd uznesením z 11. júna rozsudok krajského súdu zrušil a konania o žalobách sťažovateľa zastavil.</p> <p>Sťažovateľ namietal, že najvyšší súd ho zbavil možnosti reálne sa domôcť preskúmania zákonnosti rozhodnutí v oblasti ochrany životného prostredia.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Po preskúmaní sťažnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd po materiálnej stránke vychádzal zo stabilného interpretačného prístupu k aplikácii ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku regulujúcich podstatu správneho súdnictva a jeho účelové zameranie v právnom štáte. Tento prístup najvyššieho súdu je predznačený jeho ustálenou judikatúrou. Predmetný právny názor najvyššieho súdu považuje ústavný súd za nanajvýš potrebné zopakovať, hoci mu je z jeho činnosti známe, že sťažovateľovi je zo strany najvyššieho súdu pravidelne pripomínaný: „rozhodnutie sa nezrušuje iba preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka. Ustanovenie § 250i ods. 3 OSP jasne zakladá prekážku, účelom ktorej je zabrániť zrušovaniu rozhodnutí správnych orgánov zo strany správnych súdov, ktoré sú po hmotnoprávnej stránke nezvratné, t. j. ich zmenu nemožno dosiahnuť opakovaním procesu pre vady správneho konania. Neznamená to však, že správne orgány nemusia rešpektovať základné zásady správneho konania, medzi ktoré nepochybne patrí zásada súčinnosti správneho orgánu a účastníkov konania, avšak pokiaľ porušenie tejto zásady nemá, tak ako v danom prípade, vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, smerovalo by zrušenie napadnutého rozhodnutia k čisto formalistickému zopakovaniu správneho konania.“</p> <p>Sťažovateľ si sám musí uvedomovať potrebu reálneho dopadu súdneho rozhodnutia nielen na procesné práva a povinnosti účastníka správneho konania, ale aj na jeho reálnu možnosť nielen privodiť vecne iné či výhodnejšie postavenie, ale v tomto prípade vôbec na reálnu možnosť konania zopakovať.</p> <p>Ústavný súd zdôrazňuje, že ani sťažnosťou atakované uznesenie najvyššieho súdu nemalo schopnosť porušiť právo sťažovateľa účinne sa zúčastniť sa konania vedeného ministerstvom vo veci povolenia výnimky z ochrany medveďa hnedého, resp. výnimky podľa § 13 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane prírody. Neuniklo pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľ toto svoje právo háji, avšak nikde vo svojich sťažnostiach neuvádza, akým spôsobom by ho chcel realizovať. Ak by teda aj súdy v správnom súdnictve sťažovateľovi vyhovelí a</p>

	<p>ním napadnuté administratívne rozhodnutie zrušili a vec vrátili ministerstvu na ďalšie konanie, toto by nemalo inú možnosť, len svoje konania zastaviť, pretože jeho predmet – výnimka – zanikla uplynutím času, na ktorý bola povolená. Nejde pritom o konanie, ktoré by bolo možné začať z úradnej povinnosti.</p> <p>V posudzovanom prípade s ohľadom na právny stav daný citovanými ustanoveniami zákona o ochrane prírody v spojení s relevantnými skutkovými okolnosťami (pred rozhodnutím krajského súdu o žalobe sťažovateľa už uplynulo obdobie, na ktoré bolo sťažovateľom kritizované oprávnenie preskúmaným administratívnym rozhodnutím priznané) je zreteľné, že prípadné meritórne prejednanie sťažovateľových žalôb nemohlo za žiadnych okolností viesť k poskytnutiu účinnej ochrany jeho subjektívnym právam. Preto fakt, že konania o žalobe podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku bolo ukončené procesne, teda zastavením konania bez meritórneho rozhodnutia o dôvodoch žaloby, vedie už pri predbežnom prerokovaní spojených sťažností k záveru, že sťažovateľovmu základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy i jeho právu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy bola poskytnutá ochrana v intenciách zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (čl. 51 ods. 1 ústavy).</p> <p>Podstata základného práva na súdnu ochranu i základného práva zaručeného čl. 46 ods. 2 ústavy v sťažovateľovom prípade vyžadovala, aby súdy v správnom súdnictve zabezpečili nápravu eventuálneho nezákonného ukrátenia sťažovateľa na jeho právach či právom chránených záujmoch. Ako však už bolo viackrát zdôraznené, relevantné okolnosti neumožňovali súdom takto vymedzený účel naplniť, pretože v čase ich rozhodovania už prípadné zásahy do sťažovateľových práv nepôsobili. Uplynula totiž doba, počas ktorej bolo možné využiť administratívnym rozhodnutím priznané práva, priznanie a následný výkon ktorých sa sťažovateľ svojimi správnyimi žalobami snažil odvrátiť. Z hľadiska kritéria ústavno-súdneho prieskumu daného požiadavkami plynúcimi z čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy na konanie o sťažovateľovej žalobe preto ústavný súd uzatvára, že je irelevantné, či táto žaloba bola vecne zamietnutá alebo či konanie o nej bolo procesne zastavené. Otázka voľby jedného z popísaných dvoch postupov najvyššieho súdu je otázkou zákonnosti. Berúc do úvahy zistené skutkové okolnosti prejednávanej kauzy nejde o problém ústavnej relevancie. Namietané rozhodnutie najvyššieho súdu teda nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené. Ústavný súd preto nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právnych názorov najvyššieho súdu.</p> <p>Všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahrádzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy. Keďže ústavný súd sťažnosť v časti pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uzneseniami najvyššieho súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie sťažnosti v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 44 ods. 1 ústavy, je nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia.</p> <p>Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08 NS SR: Snj 72/2013 ESLP: Beian v. Rumunsko, Ringeisen v. Rakúsko</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>správne súdnictvo-rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych</p>

	orgánov
--	---------

spisová značka	III. ÚS 288/2016
populárny názov	Dobromyseľnosť pri vydržaní nehnuteľnosti
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	11.05.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ak je súdna prax týkajúca sa prepadnutého zálohu nejasná, nie je možné túto nejasnosť pričítať nadobúdateľovi na ťarchu, najmä ak nie je sporné, že do nehnuteľnosti investoval, čo by zjavne neurobil, pokiaľ by sa necítil jej skutočným vlastníkom. Predpokladom vydržania je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola ako žalobkyňa účastníčkou konania pred Okresným súdom Humenné (ďalej len „okresný súd“), v ktorom sa domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti – viacúčelového skladu. Sťažovateľka bola totiž pôvodne vlastníkom tejto nehnuteľnosti, vlastnícke právo k nej však previedla žalovanému zmluvou o zabezpečení záväzku prevodom práva z 30. januára 2003 na zabezpečenie pôžičky 1 000 000 Sk poskytnutej jej žalovaným. Okresný súd rozsudkom z 2. júna 2014 žalobu sťažovateľky zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Bol toho názoru, že v konaní bolo preukázané uzatvorenie zmluvy o pôžičke a jej poskytnutie, ako aj uzatvorenie zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnosti. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. O podanom odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd rozsudkom z 25. júna 2015 tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Sťažovateľka svoju sťažnosť odôvodnila tým, že skutkové a právne závery rozsudku krajského súdu sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne.
z odôvodnenia	Ako zo sťažovateľkou podanej sťažnosti ústavnému súdu vyplýva, arbitrárnosť a neudržateľnosť rozhodnutia krajského súdu má byť daná jednak tým, že krajský súd dospel k záveru o splnení podmienok vydržania na strane žalovaného, a jednak tým, že sa nezaoberal dôvodmi absolútnej neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva. Zo skutkových okolností veci sťažovateľky vyplýva, že s podanou žalobou mohla uspieť iba v prípade, ak by zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva bola absolútne neplatným právnym úkonom a súčasne by na strane žalovaného neboli splnené podmienky vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, alebo v prípade, ak by sťažovateľka preukázala riadne splnenie dlhu. Posúdenie splnenia podmienok vydržania žalovaným, v situácii, keď vydržacia lehota nepochybne uplynula a počas jej plynutia si sťažovateľka práva k nehnuteľnosti u žalovaného neuplatňovala (ani sama netvrdila opak), sa odvíjalo od posúdenia dobromyseľnosti žalovaného pri vstupe do držby a počas držby nehnuteľnosti (samotná držba nehnuteľnosti žalovaným nebola spochybnená ani sťažovateľkou). V týchto súvislostiach sa žiada poznamenať, že neobstojí názor sťažovateľky produkovaný v priebehu konania o nesprávnom vyhodnotení dôkazného bremena vo vzťahu k pravosti potvrdenia z 3. marca 2004. Právna teória v zhode s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 199/2005 uverejnenom v časopise Zo súdnej praxe č. 14/2010, na ktorý poukázala i sama sťažovateľka, dospela k záveru o presune dôkazného bremena pravosti súkromnej listiny v prípade jej spochybnenia druhým účastníkom konania na predkladateľa takejto listiny. Ak preto okresný súd dospel k záveru, podľa ktorého sťažovateľka dôkazné bremeno o pravosti tejto listiny neuniesla, jeho záver je v zhode so súdnou praxou i právnou teóriou. V situácii, keď týmto potvrdením z 3. marca 2004 a ani iným dôkazom nebolo preukázané riadne splnenie dlhu sťažovateľkou žalovanému, malo to za následok

	<p>nielen nepreukázanie splnenia dlhu, ale i to, že táto sťažovateľkou tvrdená okolnosť nemala žiaden vplyv na plynutie vydržacej lehoty. Ostalo teda skutočne zaoberať sa iba tým, či žalovaný bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu nehnuteľnosť patrí, najmä s ohľadom na jeho sťažovateľkou tvrdenú nedobromyseľnosť pri vstupe do držby.</p> <p>Dôvodom nedobromyseľnosti žalovaného pri vstupe do držby mala byť neurčitosť, ale najmä nedovolenosť uzatvorenia zmluvy s takým obsahom, aký napokon zmluva mala. Tak ako na to poukázal i krajský súd (a uznala to ostatne i samotná sťažovateľka), slovenská judikatúra k otázke dojednaní prepadnutia nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva, nebola jednotná. Preto aj pokiaľ bola vôľa zmluvných strán, ktorá napokon našla vyjadrenie v zmluve, taká, že v prípade riadneho nesplnenia dlhu nadobúda vlastnícke právo „natrvalo“ veriteľ a veriteľ sa takýmto ustanovením počas mnohých rokov riadil, nemožno iba preto dospieť k záveru o jeho nedobromyseľnosti. Na tom nič nemôže zmeniť ani jednoznačnejšia súdna prax v Českej republike, ani názor vyslovený k tejto otázke Najvyšším súdom Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 1685/2014 z 28. mája 2014 (hoci reprezentujúci v Českej republike prevažujúci prístup, ako to naznačuje aj sťažovateľkou spracovaný prehľad judikatúry v prílohe jej odvolania proti rozsudku okresného súdu), na ktoré poukazuje sťažovateľka. Tak ako to konštatoval krajský súd, pokiaľ samotná sťažovateľka považovala súdnu prax pred podaním svojej žaloby za nejasnú a otázku prístupov k dojednaniu prepadného zálohu za jasne nevyriešenú, nie je možné rovnaké sťažovateľkou tvrdené vnímanie tejto otázky žalovaným pričítať žalovanému na ťarchu, najmä ak nie je sporné, že do nehnuteľnosti investoval, čo by zjavne neurobil, pokiaľ by sa necítil jej skutočným vlastníkom. Predpokladom vydržania je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Hoci vo všeobecnosti je zrejmé, že zabezpečovací titul nemôže byť súčasne titulom nadobudnutia vlastníckeho práva, v prípade sťažovateľky a žalovaného bolo potrebné zohľadniť konkrétne okolnosti tejto veci, tak ako to urobil i krajský súd.</p> <p>Záver krajského súdu o tom, že žalovaný nadobudol vlastnícke právo vydržaním pri splnení všetkých podmienok, ktoré vyžaduje ustanovenie § 134 Občianskeho zákonníka k 6. februáru 2013, preto nemožno považovať za taký, ktorý by bol zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný, a zároveň by mal za následok porušenie sťažovateľkou označených základných práv alebo slobôd. Nemožno dospieť k záveru, že krajský súd svojím rozhodnutím umožnil priechod zjavnej nespravodlivosti formalistickým aplikovaním právnej úpravy.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06 NS SR: 30 Cdo 1685/2014 z 28. mája 2014</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov</p>
<p>kľúčové slová</p>	<p>vlastníctvo dokazovanie-dôkazné bremeno vydržanie</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.